

Još u toj zemlji, po razlikama, koje se javljaju među njima pa se sve jače isticaju, Sloveni se podijeliše na tri zasebne grane: z a p a d n u (Česi sa Slovacima, Poljaci, Lužički Srbi i Polapski Sloveni), i s t o č n u (Rusi) i j u ž n u (Slovenci, Hrvati, Srbi i Bugari), već prama tome, gdje je koja od njih sjedila.

U povijesti javljaju se Sloveni razmjerno dosta kasno. Pisci iz ranijega rimskoga carskoga doba (Plinije, Tacit i Ptolemej) nazivlju ih V e n e d i m a (Venedi, Veneti, *Oὐενέδαι*) i smještavaju u porječje gornje i srednje Visle, između Karpati i Baltičkoga mora, a to može da znači, da su Rimljani i Grci saznali za Slovene preko Germana, zacijelo germanskih trgovaca jantarom i krznom; još i danas živi u Nijemaca ovo ime (Wenden, Winden), kojim oni označuju neke Slovene, tako Lužičke Srbe u Saskoj i Slovence, naročito u Štajerskoj. Značenje i podrijetlo ovoga imena veoma je tamno, no izvan svake je sumnje, da se Sloveni sami njime nikad nijesu služili, dakle da je ono strano, po svoj prilici keltsko. Domaće ime bješe S l o v e n i (Словѣнинъ, plur. Словѣнѣ), koje nam je prvi put ubilježeno u pisaca bizantinskoga carstva VI. vijeka, a poznadu ga nešto docnije i zapadni pisci, pače i arapski (kao Sakâlib), ali značenje njegovo još uvijek nije konačno i sigurno objašnjeno. Istodobno sa slovenskim imenom pojavljuje se kod nekih pisaca bizantinskoga carstva VI. i VII. vijeka i treće ime A n t i, također nepoznata podrijetla i značenja.

Premda se Sloveni pod sigurnim imenom dadu razmjerno kasno utvrditi historijskim spomenicima, ipak se može kao pouzdano uzeti, da se oni zapravo javljaju mnogo ranije, dašto pod drugim imenima. Većina slavistâ naime s pravom gleda u Herodotovim N e u r i m a, u porječju gornjega Dnjestra i južnoga Buga, neki slovenski narod, a tako isto i u njegovim B u d i n i m a, a to nas dovodi u VI. vijek prije Hrista. Poslije toga nema o Slovenima uopće nikakih historijskih podataka sve do I. i II. vijeka, ili bolje reći sve do IV. i V. vijeka naše ere, kad se oni prikućiše ušću dunavskomu. Oni su se dakle u doba Seobe Naroda stali kretati širinama današnje zapadne Rusije i Poljske na istok i na jug s jedne, a svakako još i na zapad rijeci Visli prama Odri s druge strane. U VI. vijeku raspadahu se na dvije velike skupine, na Slovene i Ante; Sloveni bijahu zapadna, a Anti istočna skupina, i to tako, da ih je rastavljala rijeka Dnjestar.

Prvi narod, s kojim su Sloveni došli u doticanje, bili su Skiti, koji su neke od njih i podvrgli svojoj vlasti. Na sjeverozapadu opet